Vdekje fashizmit — Liri Popullit

RILINDJA

ORGAN I FRONTIT POPULLUER TE KOSOVES E METOHIS

Poštarina plaćena u gotovu
Taksa postale e paguame

NEDELJNI LIST
FLETORE E PERJAVESHME

Redakcija: Prishtinë
Rruga Emin Duraku Nr. 38

PAJTIMET
për 1 vit 96 din.
6 muej 48
3 muej 24

Dorëshkrimet nuk kthehen

Odgovorni urednik
Kryetori pergjegjës XHELADIN HANA

Viti IV Nr. 111 | PRISHTINE, 25 Prill 1948 | Çmimi 2 dinarë

Mbledhja e plenumit te Keshillit te Frontit populluer Krahinuer

Tue i krye detyrat e parashtrueme nga Kongresi i Dyte i Frontit populluer të Sërbis dhe nga plenum'i Frontit Krahinuer

do t'a plotsojme sa ma me perpikni Planin t'one pesvjeçar

Me 15 të ketij muaji u-mbajtë plenumi i Këshillit Krahinuer të Frontit Populluer të Kosovës e Metohis. Referatin mbi detyrët e organizatave të Frontit që i ka parashtrue Kongresi i II-të i Frontit Populluer të Serbis e paraqiti Kryetari i Këshillit Krahinuer të Frontit Populluer shoku Fadil Hoxha.

Ai, ndër të tjera, theksoi randësin e madhe të Kongresit të II-të të Frontit Populluer të Serbis, si nga karakteri i tij punonjës ashtu edhe nga se ky asht mbajte po thuejse në fillim të vitit të dytë të Planit pesvjeçar. E gjithë randësija qëndron në zhvillimin e matutjeshem të Vendit t'onë për forcimin e lulzimin e ekonomis s'onë shoqnore, për ngritjen e standardit të jetes së njerzeve t'onë, për naltësimin e nivelit të tyne kulturo—politik, si dhe për rritjen e fuqis së shtetit t'onë R.F.P.J.

Shoku Fadil vuni në dukje para plenumit se mjaft e madhe asht puna e organizatave t'ona të Frontit, siç asht e madhe edhe vet vepra e popujve t'onë, që nën udhëheqëjen e mençme të shokut Tito, e kanë krijue dhe po e krijojne. Duhet të kemi parasysh—shton ai-që në Vendin t'onë ka edhe asi njerzish që nuk u pelqen kjo çka na po krijojmë e, bile nuk u pelqejnë as vendimet e kongreseve t'ona.

Mjaft kjartë u-paraqit e d h e situata n d ë r k o m b t a r e, tue i theksue n x i t s a t e luftës—imperjalizmin amerikan dhe anglez-si dhe mprojtësat e paqes ac krye, Bashkimi Sovjetik bashkë me të gjitha shtetet tjera demokratike popullore.

Asht e nevojshme dhe e domosdoshme që herë mbas here udhëheqësinat t'ona të Frontit duhet t'a kenë të kjartë se në qoftë që ato nuk u a spjegojnë si duhet e me kohë popujve t'onë ngjarjet e ndryshme, në qoftë se e kufizojnë punën e Frontit vetëm në kazem e lopatë dhe, po mos t'a shtrojnë çashtjen e punes politike dhe edukuese ndër masat e gjana popullore si detyrë kryesore të Frontit, atëherë, ato do të lanë mbas dore punën ma të randësishme të Frontit — shton shoku Fadil.

Veprimtarija e organizatave t'ona të Frontit ka qenë mjaft e madhe dhe e gjanë. Ato i kanë krye të gjitha detyrët që janë shtrue para tyne, dhe i kanë realizue planet e tyne vjetore. Ne te gjitha anet janë ba punë të mdha e gjithfareshë: janë ndreqë shtëpija, janë ngritë shkolla, ndertesa për këshilla vendesh, shtëpija kooperative, stacjone sanitare, janë ndreqë dhe reparue rrugë, ura, kanale, kroje, janë hapë puse, janë tha kneta, jane mbjellë pemë dhe druj të ndryshëm, janë zbukurue katunde dhe qytete, me nji fjalë, asht zhvillue nji punë e gjanë e Frontit në të gjitha anët. Asht ngritë niveli i kulturës e i arsimit, asht përmirësue standarti i jetës së njerëzve punonjës të Vendit t'onë. Siç thotë shoku B.Neshkoviq se «Fronti Populluer e ka zgjue dhe e ka drejtue bukur fort vet inisjativen e turmave në ndërtimin e Vendit në luftën për likuidimin e mrapambetjes, e dyta Fronti populluer ka fitue përmbajtjen e vet, domethanjen e plotë socjaliste. Asht aftësue që përveç mobilizimit të përgjithshëm politik të turmave për ndërtimin e socjalizmit, të kryej edhe rolin konkret, rolin mobilizues t'akcjonit, t'i mobilizojë masat n'akcjon rreth detyrëve konkrete për ndërtimin e socjalizmit në bazë sa ma të gjanë qe te jete e mundun; e treta, Fronti populluer ka sjellë nji ndryshim të thellë në jetën e marrëdhanjet e njerzëve: ku me shekuj njerëzit kanë qenë të ndamë e të përçamë, kanë keqyrë sejcili për vedi, marrëdhanjet në mes të tyne kanë qenë të hefmueme; kurse tash po krijohet jeta thellësisht popullore, jeta e vërtete demokratike me marrëdhanje që bazohen në marrëveshtje pune të popullit për zgjidhjen e nevojëve të veta me fuqi të përbashkëta, krijohet jeta e re që u a ngritë banorve t'onë besimin në fuqit e veta, në fuqit e popullit t'onë dhe të shtetit t'onë populluer».

Siç shifet, pra, sukseset në punët e Frontit janë mjaft të mdha, por gjithashtu nuk janë të pakta edhe të metat e gabimet e organizatave t'ona të Frontit populluer.

Kongresi i Dytë vuni në dukje:

1) Planet e organizatave të Frontit ende janë të njianëshme, përqëndrohen në kazmë e lopatë e, shpesh, lehen edhe mbas dore si vogëlsina. Antarët e Frontit nuk janë angazhue atje ku muejnë me dhanë ma shum, por shpesh herë të gjithë janë futë në nji kallëp, gja që ka shkaktue pakënaqësi ndër ta.

2) Organizatat t'ona të Frontit e kanë lanë krejtësisht mbas dore çashtjen e kooperativizmit. «Vetëm F r o n t i populluer — thotë Blagoje Neshkoviq — asht në gjendje me e aftësue kooperativizmin në katund për ato detyrë që ia ka parashtrue me plot të drejtë udhëheqësija e jonë.

FADIL HOXHA
Kryetar 'i Keshillit Krahinuer të Frontit Populluer

3) Nuk i asht dhanë randësija e duhun çashtjes së zhvillimit t'ekonomis lokale dhe nxitjes s'inisjativës në këtë drejtim.

4) Organizimi i zhvillimit të punimeve nuk ka qenë në naltësin e duhun: njerëzit kanë ardhë pa rregull, vend punimet nuk kanë qenë pregatitë mirë kanë mungue veglat e punës etj.

5) Me gjithë se organizatat t'ona sindikale gjatë vitit të parë të Planit pesvjeçar kanë korrë sukcese të mdha, prap se prap ato kanë lanë mbas dore çashtjen e këshillimeve për prodhim, ate të mos—disiplinës e të mungesa prej punes, nuk i kanë kushtue kujdes kualifikimit të puntorëve e të ngritjes s'aftësis së tyne punonjëse, nuk i kanë dhanë randësi përmirësimit të kushteve tekniko-hygjenike në punë etj.-e, n'anen tjeter, organizatat sindikale nuk i kanë aktivizue antarët e vet që të marrin pjesë aktive n'organizatat themelore të Frontit.

»Ke pjesa ma produktive e popullsis s'onë, ke puntorët, personeli teknik e nëpunësat — thotë B. Neshkoviq — asht përhapë mendimi se gjoja ata e kryejnë detyren e vet ndaj Frontit Populluer tue marrë pjesë vetem në punë nder organet sindikale. Padyshim kjo asht detyra kryesore e tyne, por vetëm kjo do të ishte e pamjaftueshme po qe se ata nuk marrin pjesë si të gjithë qytetarët e tjerë nder punët dhe aksjonet e organizatave të Frontit Populluer. Fronti populluer si organizatë politike kryesore masovike e Vendit t'onë, nuk guxon të mbetet si nji bashkim organizatash sindikale, të rinis, të grave etj., por duhet të jetë organizem i gjallë i përbamë prej njerzëve ma të mirë e ma aktivë të Vendit t'onë».

6) Gjatë vitit të kalueme evidenca ka qenë mjaftë dobët, dhe kjo dobësi rrjedh nga se nuk asht tregue kujdesi dhe interesimi i duhun.

7) ka mungue inisjativa per mbledhjen e prodhimit e materjalit të ndryshem si rezervë që organizatat e Frontit populluer t'a perdorojshin kur atyne t'u nevojtej, ase t'a shifshin për t'a shtue fondin e tyne financjar.

8) Kongresi ka shtrue çashtjen që në mbledhjet e Frontit nuk zhvillohet aq sa duhet kritika e shëndoshë, e bile ajo shpesh herë shtypet e pengohet.

Pa çfaqjen e sinqert të mendimit, pa kritikë të shëndoshë e shkembim mendimesh, thotë B. Neshkoviq,nuk ka kurrfarë pune pozitive e kurrfarë suksesi. Fronti populluer asht organizatë e tillë, nëpërmjet të cilës duhet te kullohen te gjitha gjanat, tue nda të keqen prej së mirës me anë të diskusjonit dhe të skjarimit konstruktiv, me anë të kritikes së shëndoshë kundra secilit dhe çdo gjaje të pa mirë». «Këto janë mungesat dhe gabimet që ka konstatu Kongresi i Dytë», prej të cilave duhet të shmangen sa ma parë organizatat t'ona, për të muejtë kështu me i krye me sukses detyrët që shtrohën para tyne.

Nder detyret që shtrohen para organizatave t'ona të Frontit në lidhje me Kongresin e Dytë të Frontit populluer të Serbis asht çashtja e forcimit t'organizatave themelore të Frontit, përfshimja në radhet e tij e gjithë atyne që rrijnë m'anësh e që mund dhe duhet të jene në Front. Organizatat t'ona të Frontit duhet të kenë gjithmonë parasyshë që antar i Frontit mundet e duhet të jetë kushdo që nuk ka qendrim armiqësuer ndaj Planit pesvjeçar e që mundet të kontribuojë sado pak për realizimin e tij. Duhët të bisedohet dhe të punohet politikisht në mënyrë që mos të ngele kush pa u-binde mbi randësin dhe rolin që luen në jetën t'onë shoqnore Fronti Populluer. Krahes me këte duhet që edhe ma tepër të forcohet vigjilanca e organizatave, syçeltija, e të luftohen rrebtësisht elementat reakcjonar si mbrendë ashtu dhe jashtë Frontit.

Detyrë e dytë e organizatave t'ona të Frontit asht me i mobilizue dhe aktivizue masat e gjana popullore për realizimin e detyrëve që shtron viti i dytë i Petoletkes. Veçanrisht duhet me i dhanë randësi të madhe aktivizimit të frontistave që ende rrijnë m'anësh. Para se gjithash duhet që të mbahen konferenca të pregatituna sa ma mirë politikisht, dhe aty të shtrohen akcjone të ndryshme, tue dhanë skjarime të mjaftueshme. Mbrenda në konferencë secili prej tyne të marrë detyrimet simbas mundësive fizike e mjeshtrore që ka, kështu që mos të mbetet asnji frontist pa marrë pjesë në punë.

Detyra e tretë për organizatat t'ona të Frontit asht çashtja e përmirësimit dhe e rritjes s'intensitetit të punës politike në masat e gjana popullore. Randësi të veçantë ka edhe edukimi i tyne. Duhet të përpiqen vazhdimisht per ngritjen e koshjencës së frontistave, për ngritjen e nivelit kulturo—arsimor të tyne. Për ket qellim, që puna politike të jetë sa ma e gjallë duhet të mbahen seminare per kryetaret e sekretarët e organizatave themelore të Frontit, ku të përpunohën detyrët që ka shtrue Kongresi i Dytë si dhe detyrët që në lidhje me këte do të shtroje plenumi i jonë.

Randësi të veçantë duhet me i kushtue çashtjes s'informimit dhe të bindjes së masave të gjana popullore mbi ngjarjet e ndryshme e të randësishme të Vendit t'onë si dhe mbi ngjarjet nderkombtare. Atyne duhet t'u spjegohet mirë linja e drejtë politike, të demaskohen dhe të luftohen qellimet dhe tentativat imperjaliste dhe, n'anën tjetër, të flitet pa lodhshmenisht për mprojtësat e paqes dhe për të drejtat e popujve të të gjithë botes.

Kongresi i Dytë i Frontit të Serbis si detyrë të posaçme shtron para organizatave të Frontit edhe çashtjen e aktivizimit e të përparimit të kooperativizmit.

«Nuk guxojmë me mendue — thotë B. Neshkoviq—se Fronti populluer do t'a kryejë detyren e tij tue i mbarue së ndërtuemi të gjitha shtëpijat kooperative. Plotsimi i kësaj detyre asht vetem nji pjesë e vogel e asaj qe parashtrohet. Duhet që kooperativat t'ona t'i bajmë qendra të forta ekonomike në katund, të furnisojnë sa ma mirë katundarët me artikuj industrijalë dhe prej tyne të mbledhin prodhime bujqësore për me ia shitë tregtis së shtetit. Shtëpijat kooperative do të bahen trup i pashpirt, do të shëndrrohen në qendra të zakonshme për mbledhjet politike dhe kulturale, gja e cila ka me shkaktue bashkë me ato çka theksuem ktu

(vashdon ne faqen e dytë)

Konferenca e dyte Krahinore e grave te Kosmetit

Para grave te Kosmetit shtrohen detyre te mdhaja e te randesishme

Para grave të Kosmetit shtrohen detyrë të mdhaja e të randësishme.

Me 17 e 18 të këtij mueji u-mbajt konferenca e dytë Krahinore e grave të Kosmetit. Në pranin e 405 delegateve dhe të përfaqësuesave të pushtetit e t'organizatave masovike, konferencen e përshëndeti shoku Fadil Hoxha, Kryetari i Këshillit Ekzekutiv Krahinuer të Frontit Popullier për Kosmet. N'emën të Këshillit Kryesuer të Fag-ës për Serbi, konferencen e përshendeti shoqja Dobrila Piiq, antare e Këshillit Kryesuer të Fag-ës për Serbi.

Në fjalimin e tij shoku Fadil Hoxha vuen në dukje kontributin e madh të grave të Kosmetit në realizimin e gjithanëshëm dhe në forcimin e organizates së tyne. Mandej, mbassi foli mbi qellimet e errta të luftë—nxitsave imperjalista, shoku Fadil dha sugjestjone për likuidimin e lëshimeve dhe të metave të çfaquna gjatë punes së deritashme dhe detyret që shtrohen para grave në lidhje me masovizimin e organizates, për aktivizimin e grave në punë, s'domos të shqiptareve, për ndertimin e shtepijave kooperative, për zbatimin e masave në tregtin me çmimet e lidhuna, për edukimin e fëmijve, luften kundra çarshafit, ngritjen kulturo-arsimore e politike të grave, me e ashpersue urrejtjen kundra nxitsave të luftes dhe me e mprojte mbajtjen e paqes së qën drueshme në botë.

Referatin mbi kongresin e dytë të Fag-ës per Jugosllavi dhe detyrët e grues i paraqiti shoqja Milica Pajkoviq, sekretare e Këshillit Krahinuer të Fag-ës, dhe referatin mbi punen prej Konferencës së parë Krahinore deri tash e paraqiti Vehide Hoxha, antare e Këshillit Krahinuer të FAG-ës.

Nga referatet e paraqituna u-pa se para grave të Kosmetit shtrohen detyrë shum të mdhaja, të cilat kerkojne punë ma sistematike, ma me plan dhe ma masovike.

Sukseset që kanë mbrrijtë gratë e Kosmetit në fushen organizative janë shum të mdhaja: sot n'organizaten e grave gjinden ma se 18.000 gra shqiptare, serbe e malazeze (që don me thanë se prej organizates s'onë kemi krijue forcen e bashkimit politik)—tha Milica Pajkoviq.

Mbrenda 3 vjetve në Kosmet kanë mësue shkrim e kendim 14.975 gra shqiptare serbe e malazeze. Në fushaten e s'vjeme kundra analfabetizmit janë përfshi 37300 gra, prej të cilave 27.000 janë shqiptare, kështu që plani asht tejkalue në 14.000.

Gratë e Kosmetit, në bazë të shenimeve jo të plota, kanë dhanë ma se 900.000 orë pune vulnetare n'aksjone të ndryshme me karakter ekonomik, t'organizueme nga Fronti popullier ase nga vet organizata e grues.

Edhe në luften kundra çarshafit janë korrë sukseme të mdhaja: 33000 gra shqiptare e kanë zhdukë çarshafin e zi, shejin e robnimit shekulluer të tyne.

Sukses i madh asht mbrijtë në bindjen politike të grave. Këtë e verteton fakti se në votime për pushtetin popullier kanë dalë 98% të grave. Për të paren herë në Kosmet gratë i kanë fitue të drejtat e tyne legjitime: barazimin e plotë me mashkujt, lirin dhe të drejten e punës. Sot në këshillat e Frontit popullier gjinden 312 gra

Rezultate të mira janë kotrë edhe në fushen socjale, ku puna ka qenë e vazhdueshme. Gratë kanë ndihmue për shtëpijat e fëmijve, internatet, spitalet e tjerë në 376.822 kgr. gjana të ndryshme ushqimore e pemë, ma se 354.000 dinarë dhe sasina të mdhaja veshmbathjesh.

Mbassi u-vuen në dukje të gjitha të metat dhe lëshimet në të dyja referatet e paraqituna, u-konstatue se:

1) ka ende mjaft gra që gjinden jashta organizates, prandaj duhet me i gjetë format ma të përshtatshme për përfshimjen dhe aktivizimin e tyne: me organizue kurse, me mbajtë ligjerata, konferenca, seminare, grupe leximi etj. në të cilat gratë të fitojnë bindjen politike për të muejtë mandej me marrë masa për zhdukjen e shum zakoneve dhe ptragjykimeve mbrapanike, që ende i pengojnë ato të marrin pjesë aktive në jetën t'onë shoqnore.

2) T'u spjegohet grave randësija politike e çdo aksjoni, gja që në të kaluemen asht kanë mbas dore. Nder to të spjegohet situata politike, qellimet e errta t' imperjalistave luftë—nxitësa si dhe politika e drejtë paqëdashse e Vendit t'onë dhe shteteve të tjera demokratike, me Bashkimin Sovjetik në krye.

Duhet që udhëheqësinat t'i ndihmojnë ma tepër organizatat themelore në drejtimin dhe organizimin e punës, mbassi deri tash kontakti me masat e gjana nuk ka qenë i mjaftueshem.

Për likuidimin e çarshafit, së pari, duhet me i gjetë format për aktivizimin e grave shqiptare, e mandej, nëpër punë me i bindë ato që t'a hekin ate.

Cashtja e likuidimit t'analfabetizmit dhe e mbrapambetjes duhet të jetë detyrë e vazhdueshme. Vet fakti se kemi 176.286 gra analfabete, prej të cilave 106.005 janë shqiptare, tregon se kjo duhet të jetë nji nga detyret kryesore t'organizatës së grave. Kët detyrë e shtron edhe Plani pesvjeçar. Cashtja e përfshimjes së grave në kurset asimore, që i kanë krye kurset analfabetike, duhet të jetë po ashtu e randësishme, mbassi prej këtyne kurseve no duhet t'i krijojmë dhe t'i nxjerrim kuadrat. Grupet e leximit të jenë sa ma masovike.

Si detyrë kryesore që shtrohen para organizates s'onë janë: puna në ndertimin e shtëpijave kooperative, regjistrimi i antarëve në kooperativat bujqësore të punës, ndihma ne tregtin e çmimeve të lidhuna, inkuadrimi i grave n'ekonomin t'onë. Për ket qellim duhet me i çfrytzue kurset e ndryshme që i organizon pushteti dhe sipermarrjet ekonomike.

Kujdes i pakët i asht kushtue edukimit të fëmijve dhe dërgimit të tyne në shkollë. Ket e verteton fakti se prej 92.615 fëmijve të regjistruem, 19.819 nuk e ndjekin shkollen. Bile ka ndodhë që disa nana nuk i kanë lejue vajzat e tyne për me e ndjekë shkollen. Kjo asht nji nga detyret që organizata e jonë e grave duhet t'a zgjidhë sa ma mirë dhe sa ma shpejtë.

Duhet që të kujdesohemi edhe ma fort për t'i ndihmue ma tepër fëmijt e kërcnuem e të varfën.

Me i popullarizue materniteteт, vendet e vertimit spitalet dhe me for mue sa ma shum kësi institutesh. Në kët mënyrë gratë t'ona do të binden dhe, në vend që t'i dergojnë fëmijt ase t'i shkojnë ato vetë ke plakat e fallçoret, do të drejtohen ke mjekët.

Duhet që gratë të japin sa ma shum ndihmë në mbjelljen dhe ko rrjen e arave.

Mbas shqyrtimit të përpikët të metave, sukseseve, dhe detyrëve në konferencë, u-shqyrtuen rezultatet e punës dhe, në bazë të krityne flamurin kalimtar ki fitoi organizata e Grues së rrethit të Pejës, si ma e mira dhe ma aktivja në Krahinë. Vendin e dytë e zuni organizata e FAG-ës për rrethin e Istokut, e cila përveç lavdatës fitoi edhe nji dhuratë librash e fotografinash. Si ma e mira organizatë nder këshillin vendesh u-çpall organizata e FAG-es në këshillin e vendit Sredskë, në rrethin e Prizrenit.

Mbassi u-marren konkluzat mbi detyret e ardhshme, nga konferenca iu derguen telegrame përshendetëse dhe dhurata: Marshallit Tito, Këshillit Qendror të FAG-es së Jugosllavis, Kryetarit të Frontit të Serbis Dr. Blagoje Neshkoviqit dhe Këshillit Kryesor për Sërbi.

Nga mbledhja e plenumit te Frontit populluer

(Vijon nga faqja e parë)

ma naltë, zhdukjen e mbrapambetunis së katundit.»

«Sistemi i çmimeve të lidhuna— thotë B. Neshkoviq,—asht armë e fortë në duert e shtetit t'onë për vendosjen e marrëdhanjeve ekonomike të verteta në mes t'industris shtetnore socjaliste dhe prodhuesit individual të katundit», prandaj asht detyrë e të gjitha organizatave t'ona me shqyrtue çashtjen e detyrëve që parashtrohen para tyne në lidhje me tregtin e çmimeve të lidhuna, si dhe të ndihmojnë kooperativat në veprimtarin e tyne ekonomike e në popullarizimin e formes së re të tregtis.

Randësi të madhe për ne ka edhe ngritja e ekonomis lokale. Organizatat t'ona të Frontit, e s'domos ato të qyteteve duhet t'a shqyrtoj në sa ma mirë ket çashtje tue u-këshillue me specijalistat e ndryshem, me organet e pushtetit etj. e, të ndermarrin me ngritjë furra moderne, banja, parqe, me i shtrue rruget, me hapë biblioteka etj. N'anën tjeter, duhet t'organizojnë mbledhje me zanatlijt e ndryshem, të shifen nevojat e tyne e të flitet mbi nevojën e bashkimit nder kooperativa zanatesh si dhe nevojen e shtimit të prodhimit.

Tue i pasë parasyshë të gjitha këto detyra që ka shtrue para neh Kongresi i Dytë i Frontit popullier te Serbis si edhe vendimet mbi planet e Frontit që ka dhanë Konferenca e jonë Krahinore e Frontit popullier, organizatat t'ona duhet që deri me 1 Maj t'i përpunojnë e t'i plotsojne planet e veta.

Qe organizatat t'ona të Frontit të muejnë me i krye me sukses te gjitha detyret që shtroi Kongresi i Dytë, duhet që me nji herë me u fillue punes së formimit të brigadave, çetave e dhetshive puntore nder këshillat e vendit, nder katunde e nder lagje.

Kongresi i Dytë ka shtrue detyre me randësi para nesh edhe përsa i përket çashtjes sindikale, prandaj organizatat t'ona të Frontit duhet:

a) Me organizue seminare për udhëheqësinat e grupeve sindikale mbi çashtjen e këshillimeve per prodhim.

b) Me mbajtë biseda nder organizatat sindikale mbi Frontin popullier dhe për nevojen që sindikalistat të marrin pjesë aktive e sa ma te gjanë n'organizatat themelore të Frontit.

c) Organizatat sindikale duhet t'i ndihmojnë puntoret e rij që vijne nder sipermarrje, në mënyrë që ata të kualifikuemit e me vjeteri pune t'u ndihmojnë të rijve, kështu që ata t'aftësohen sa ma pare e t'i përshtaten jetes në sipërmarrjes.

ç) Asht e nevojshme që nder grupe sindikale me mbajtë bisede mbi luftën kundra armiqëve të popullit, si pjesë e pandame e luftes për kryemjen e Planit pesvjeçar, kështu qe ka me u-zgjue syçeltija ke puntoret.

d) Me vazhdue regjistrimin e fuqis puntore dhe me i bindë puntorët që të shkojne n'industri, nder punimet pyjore dhe nder punimet e ndertimit. Kjo gja duhet të praktikohet ma tepër ne Mitrovicë, Vuçiternë, Podujevë, Prizrenë, Prishtinë, Gjakovë, Pejë etj.

dh) Nder ato vende prej kah katundarët shkojnë në punë e sidomos nder minjera, duhet me mbajtë konferenca, ku frontistat të marrin detyrime për me u përkujdesue token atyne, e të mos lejohet që ata të ndahen nga puna. Me anë të sindikatit t'organizohet jura e mprojtjes së puntorëve, ku nder fabrika e minjera zhvillohet nji veprimtari e gjanë për sigurimin nga fatkeqësinat e ndryshme.

Tue i plotsue të gjitha detyret që na ka parashtrue Kongresi i Dytë i Frontit popullier i Serbis si dhe plenumi I Frontit Popullier Krahinuer, me siguri do t'i zhdukim të gjitha të metat e gabimet, dhe kështu do t'a plotsojmë sa ma me përpikni Planin t'onë pesvjeçar, tue i siguruе popujve t'onë jetë ma të lumtun—kështu e përfundoi referatin e tij shoku Fadil Hoxha.

Konferenca e dyte e FAG-es se rrethit te Gjakoves

Me 11 prill u-zhvillue në Gjakovë Konferenca e Dytë FAG-ës së rrethit. Në ket Konferencë muren pjesë delegatet e këshillave popullore të vendeve dhe të rejoneve të qytetit. Në shtëpin e kultures, ku u-mbajt Konferenca, u-mblodhen ma se 500 gra. Këshillin Krahinuor të FAG-ës e përfaqësonte shoqja Bije Vokshi. Konferencen e hapi shoqja Nusret Hamza, e cila iu uroj mirëseardhjen delegateve. Shoqja Zora Radulloviq, sekretare e FAG-ës së rrethit e propozoi rendin e ditës dhe ia dha fjalen shoqes Bije Vokshit, kryetare e FAG-ës për Kosmet. Ajo nder të tjera tha: " ne shoqe nuk duhet t'i ndigjojmë pallavrat e atyne që s'na duen të mirën. Duhet t'i çelim sytë mirë, të shlirohemi prej zakoneve mbrapanike, të mësojmë mirë me shkrue e këndue, të marrim pjesë në prodhim e të mos presim që me na mbajtë vetem nji mashkull i shtëpis, t'i rritim fëmijt me edukatë të re ashtu si na ke porositë shoku Tito në Kongresin e Dytë". Mandej e muer fjalen shoku Xhevdet Hamza, sekretari i Frontit popullier të rrethit, i cili i vueni në dukje sukseset e korruna prej organizates së grues. Mbas fjales së përfaqësuesit të pushtetit popullier dhe të këshillit të rinis popullore, referatin e punës s'organizates së grues të rrethit e paraqiti shoqja Hidajet Demi.

"Organizata e jonë ka muejtë me e shtue numrin e antareve të saje në 12.490 veta, nga 18.280 gra që numron gjithsejt rrethi i Gjakoves —thotë shoqja në fjalë. Janë hapë 190 kurse analfabetike, nga të cilët 10 për sërbo-malazezet. Këto kurse i kanë ndjekë 5628 gra shqiptare dhe 129 serbo-malazeze. Mbassi provimet kanë qenë t'ashpërta dhe nga mungesa e daljes së grave në provime kanë kalue vetem 1298 shqiptare, 44 serbo-malazeze, nga këto me përfundim të shkelqyeshem 129, shum të mirë 269 dhe të mirë 900. Në kurset e kultures së përgjithshme dhe nder grupet e leximit kane marrë pjesë 1009 gra. Pjesëmarrja në aksjonet ekonomike dhe të rindertimit ka qenë në shkallë e malazeze në pastrimin e kanaleve, ku janë dhanë 25445 orë punë, dhe janë dajlue gratë e këshillave popullore të vendeve: Brekoc, Gramaçel, Bec, Izzniq e Smaç. Për shtëpijat e kooperativave janë dhanë 135017 dinarë. Ne sektorin socjal, grueja e Gjakoves ka dhanë 8840 ore punë si dhe sende ushqimore per internatin e spital, që kapin vleften prej 47564 dinarësh."

Në diskusjonin që filloi mbas mbarimit te referatit, e muer fjalen se pari shoqja Kade Rexhepi nga Beci, e cila tha: "unë me gratë tjera të shtëpis s'eme e kemi hekë çarshafin dhe marrim pjesë në punë me qejf, s'kemi gajle aspak se shka flasin gojë-keqijt".

Mandej e muer fjalen Fata Dervish Haxhes nga Drenovci, e cila tha: „shoqe ie kishte pase me na qitë gja ne dritë çarshafi, na kish qitë deri tash, por na po marrim veshi se ai përkundrazi na ka ndа prej punës dhe prej jetës. Feja s'po flet gja për punë mbulese, e na pse t'a mbajmë çarshafin? Duhet që na t'a hekim ate sa ma parë se sheri i tij kemi mbetë hërcana". Shoqja Draga Paviqeviq, nga Deçani tha": te gjitha gratë, shqiptare, serbe e malazeze, duhet t'ia apim dorën njena tjetres dhe të gjitha së bashku t'apim sa ma shum për me e rindertue vendin t'onë me e thellue vllaznimin e bashkimin i cili asht lidhe me shum gjak, dhe t'a ruejmë këte si sytë e ballit.

T.H.

Frontistat e Prishtines i formuen brigadat e punes

Me 18 të këtij mueji frontistat e Prishtines i formuen brigadat e punës. Në paradën madhështore që u-ba në fushen sportive, muerrem pjese ma se 1000 antarë t'organizatave të Frontit popullier, të cilat gjatë vitit të kaluem kanë krye punime të mdha, që kapin vleften prej 3.5 miljon dinarë. Antarët e brigadave i përshëndeti shoku Stanoja Aksiq, sekretar i këshillit të Frontit popullier të qytetit të Prishtinës e ni të rinis popullore të qytetit i përshëndeti Shemsedin Sulejmani. Me kët rast u-formue dhe shtabi i brigadave puntore.

Në mbarim të paradës iu derguen telegrame përshëndetëse Këshillit Ekzekutiv të Frontit popullier të Kosmetit dhe kryetarit të Frontit popullier të R.P. të Serbis Dr. Blagoje Neshkoviqit, ku antarët e brigadave të punes premtuen se do t'i tejkalojnë dtyret e planit vjetuer të tyne.

Mbas parades, turmat e njësive puntore e filluen punën nder vendet e ndryshme të qutetit.

Tregtija me çmimet e lidhuna

Edhe nji mase e re e pushtetit populluer per ngritjen ekonomike te katundarve te varfen

Sistemi i ri i tregtis me çmimet e lidhuna, që para disa kohe ka filue të zbatohet në Vendin t'onë asht nji hap i madh përpara, drejt përmirësimit të përdtshëm të nivelit jetësuer të turmave punonjëse të katundit e të qytetit. Me gjithë që janë konstatue disa të meta dhe ngadalsi n'aparatin tregtar shtetnuer e kooperativ, ky sistem ka dhanë deritash rezultate të mira. Këto suksese të para na tregojnë se sa do të kontribuojnë masat e reja të Qeveris qendrore për të zbatohen përpiknisht dhe te zhduken të metat e konstatuene për furnizimin sa ma të mirë të njerëzve punonjës, për përforcimin e vendit t'onë dhe për ngritjen e mautjeshme të prodhimit.

Për t'a zgjanue edhe ma sistemin e ri të tregtis, Qeverija qendrore ka aprovue në këto ditë edhe nji dekret të ri mbi blemjen e prodhimeve bujqësore, me çmimet e lidhuna nga ekonominat e vogla bujqësore. Kjo asht nji masë e randësishme si edhe nji provë e kujdesit të pushtetit populluer për ngritjen e fuqis ekonomike dhe standardin jetësuer të turmave punonjëse të katundit e veçanërisht të katundarve të vorfën. Me anen e ketij Dekreti u epet mundësija ekonominave të vogla katundare dhe kooperativave bujqësore të punës që t'i shesin me çmimet e lidhuna edhe ato prodhime bujqësore, të cilat nuk kanë qenë parapa deritash e, me kundraiseften e tyne të blejnë artikuj industrijale po me çmimet e lidhuna. Kështu bujqëve ma të vorfen u jepet mundësija me marrë pjesë ma të gjanë në tregtin me çmimet e lidhuna e të blejnë artikuj të ndryshëm industrijale nën kushte shum ma të favorshme se sa para-lufte dhe kështu të përmirësojnë kushtet jetësore e të përparojnë ekonominë e vet, t'i shtojnë prodhimet e tyne dhe të kontribuojnë në përforcimin ekonomik te mbare komunitetit.

Eksperienca e deritashme e tregtis me çmimet e lidhuna ka tregue se katundarija e vorfen, d.m.th. ekonominat e vogla bujqësore, veçanrisht tash në pranverë, nuk munden në masë të plotë me marrë pjesë në tregtin me çmimet e lidhuna për shkak të numrit të kufizuem të prodhimeve bujqësore që janë parapa për tregtin me çmimet e lidhuna. Nga kjo u-çfaq nevoja që, me zgjanimin e numrit t'artikujve bujqësorë, t'i epet mundësija edhe katundarit ma të vorfën me marrë pjesë të plotë në sistemin e ri të tregtis. Në bazë të Dekretit të ri ekonominat e vogla bujqësore dhe kooperativat bujqësore të punës mund t'i shesin të gjitha prodhimet e veta me çmimet e lidhuna.

Përveç kësaj Dekreti i ri ka edhe prioritete të tjera të randësishme për ekonominat e vogla bujqësore. Ky Dekret iu jep mundësi ekonominave të vogla bujqësore dhe kooperativave bujqësore të punës që të lidhin kontrata mbi shitjen e të gjitha tepricave të prodhimeve të tyne. Me rastin e kontraktimit, këta do të marrin si paradhanje 40% të vleftës së prodhimeve dhe bonat për blemjen e artikujve të ndryshëm industrijalë. N'anën tjeter, ekonominat e vogla bujqësore dhe kooperativat katundare të punës të vendeve ku nuk ndërrohet bereqeti me artikuj të tjerë, mund të blejnë edhe misër me çmimet e unjësueme ma t'ulta për plotësimin e nevojave të veta.

Dekreti i ri asht edhe nji masë e randësishme në favor të bujqëve ma të vorfen, që kontribuon për përforcimin e ekonomis s'onë, sepse do të sherbejnë si bazë për nji zhvillim edhe ma të gjanë të tregtis me çmimet e lidhuna. Aparati i jonë tregtar duhet t'a zbatojë drejtë ketë masë të randësishme, tue u-kujdesë vazhdimisht për interesat ekonomike të vogla bujqësore. Ministrinat e tregtis të R. Popullore do të caktojnë se cilat ekonomina do të konsiderohen si të vogla e që do t'i përfshijë Dekreti i ri.

MBJELLJET PRANDVERORE

Ne sherbimin e stacionere te maqinave e te traktorave jane konstatue nji varg te metash dhe leshimesh

Në punën e deritashme të stacjoneve të maqinave e të traktorëve janë konstatue nji varg të metash dhe lëshimesh. Me rastin e përfundimit të meremetimit të maqinave dhe të traktorave nuk i asht kushtue kujdesi i duhun kontrollimit të përpiktë dhe pranimit në regull të maqinave. Kështu për shembull komisjoni teknik i stacjonit të Pejes ka pranue maqinat si të rregullta pa i pasë kontrollue si duhet. Nga kjo kanë rrjedhë, mbas nji kohe të shkurtë, prishje të shpeshta dhe humbje kohe. Mandej mekaniku kryesuer i stacionit të Pejes nuk ka shkuë në terren gadi asnji herë për të dhanë ndihmen e tij. Ky nuk kontrollon, nuk i analizon dhe nuk i çfrytzon lajmet që vijnë stacionit nga terreni mbi prishjet e ndryshme të traktorave. Edhe në stacijonet tjera ka kso lëshimesh. Kontrolli dhe kujdesi teknik rreth maqinave, që janë tue punue nuk asht në naltësin e duhun dhe nuk funksjonon nder gjitha stacjonet.

Janë ba lëshime me rastin e kontraktimit të sipërfaqeve për mbjellje, kështu që gadi asnji stacjon nuk e ka kontraktue të gjithë cfaqjen e parapame me plan. Kjo ka shkaktue rrjedhima të këqija, sepse nuk janë marrë obligime diçka nuk asht zhvillue nji luftë e vazhdueshme për realizimin e detyrve. Në stacjonet e Prishtinës dhe të Pejës gjindet nji sasi mjaft e madhe traktorush të pamerxmetuem.

Kualiteti i dobët i meremetimeve, mos-kontraktimi i të gjithë sipërmarrjeve të parapame me plan dhe mos-kujdesi i duhun teknik gjatë kohës së punës në terren kanë shkaktue që efekti i punës deritashme nuk asht i knaqshëm. Deri me fillimin e shtatorit d.m.th. deri me 10 km. stacjoni i Pejes ka realizue planin e prodhimit me 56%, i Prishtinës 54% i Ferizajit me 45% dhe i Vucitërnes me 30%.

Me përjashtim të stacjonit të Pejes, i cili e ka organizue punën në dy turne në rrethin e Gjakoves, n'asnji stacijon tjeter nuk asht organizue puna në dy turne. Për të muejtë me e mbrrijtë efektin e duhun dhe me e realizue planin e prodhimit, zbrohet si i domosdoshem organizimi i punës në dy turne. Drejtorinat e stacjoneve duhet t'a zgjidhin çahstjen e drites, si b.fj. stacjoni i Pejes e ka zgjedhë këtë çashtje me anën e llampave të karbitit, ase në qoftë se ka mungon drita t'a rregullojnë n'ate menyrë që turni i parë të fillojë nga puna po sa të fillojë drita dhe, turni i dytë t'i vazhdojë punën deri n'orët e vona të ditës. N'anën tjeter, kontrolli teknik i maqinave në terren duhet të jetë ma i përpiktë dhe i shpejtë, në mënyrë që çdo prishje e maqinave të ndreqet aty për aty, t'evitohet ndalimi i punës nga prishjet e ndryshme të maqinave, mbasi në punen e deritashme ka pasë 50% ndalime për shkak të prishjeve të maqinave.

Meremetimi i maqinave korrse dhe fshise duhet te bahet sa ma pare

Para stacioneve të maqinave dhe traktorave të Krahines s'onë, përveç kryemjes me sukses të planit të mbjelljeve pranverore, paraqitet si d tyrë e shpejtë meremetimi i të gjitha maqinave korrëse dhe fshise. Meremetimi i këtyne maqinave duhet të kryhet para se të fillojnë korrjet, ndërsa deri tash nuk asht fillue ende n'asnji vend. Disa stacjoneve u mungojnë disa pjesë si p. sh. stacjonit në Ferizaj i mungojnë dob-shlnat dhe bormat, stacjonit të Pejës i mungojnë bormat dhe myrhemat etj.

Për të mujtë me ia dalë me sukses punës së meremetimit të këtyne maqinave duhet të merren masa të menjihershme për sigurimin e materjalit që u-mungojnë stacjoneve.

Që të mundet me u-organizue sa ma mirë meremetimi i maqinave, stacjonet duhet t'i vijnë në ndihmë njeni tjetrit, p. sh. stacjoni i Pejes ka mundesi me i dhanë atij të Ferizajt nji sasi dob-shlinash etj. N'anën tjeter çashtja në kontrollit teknik duhet me i kushtue randësin e duhun. Komisjoni teknik s'duhet të pranojë si të rregullt asnji maqinë, pa e kontrollue imtësisht çdo pjesë e vezel që asht meremetue.

Puna e korrjeve dhe e fshimjeve duhet të planifikohet me kohë dhe në mënyren ma reale. Agronomët duhet t'a studiojnë mirë terrenin ku do te bahet korrja dhe vazhdimisht t'a ndjekin kohen e të pjekunit të çdo lloj drithi, në mënyrë që të mos lejojnë sjelljen e kotë të brigadave maqiniste. Këta duhet t'a dijnë me saktësi se në cilin terren janë pjekë drithnat dhe me i dërgue brigadat po n'atë vend. Brigadat maqiniste duhet me qenë në terren 2—3 ditë para se me fillue korrja.

Paralelisht me punën e korrjeve duhet të bahet edhe sputsimi i sezonishtave. Për ketë qëllim duhet me qenë në lidhje të ngushtë me kooperativat ose me pronarët e tokave ku bahet korrja, kështu që t'organizohet mbledhja e shpejtë e duajve dhe të bahet pastrimi i seraishtave, mbasi edhe ky asht nji nga kushtet e domosdoshme për shtimin e prodhimit në vjetin e ardhshëm.

Asht e nevojshme që para se të fillojnë korrjet dhe fshimjet, t'organizohet nji kurs i shkurtë per sfidimin ma të mirë, dhe për njoftjen e personelit me punët e mbjelljeve e të fshimjeve.

Arsim e kulturë

Perfundimet e fushates se luftimit t'analfabetizmit ne rrethin e Gjakoves

Në mitingun që u-zhvillue në Gjakovë me rastin e mbarimit të fushates së luftimit t' analfabetizmit gjatë vitit 1947—1948, muerën pjesë nji masë e madhe burrash, grash, të rijsh e të rejash, që të gjithë se bashku e festuen ditën e mitingut si pasqyrë të frytit të punës së tyne nder kurse. Mitingun e hapi i besuemi i seksjonit t'arsimit, shoku Milutin Foliq, i cili ia kujtoi popullit se ky meting ishte shenji i hapit të parë të popujve t'onë drejtë kulturës e jetes ma të mirë. Mandej e mueren fjalen shokët Hasan Vokshi, drejtori i gjimnazit dhe shoku Xhevdet Hamza, kryetari i këshillit populluer të rrethit. Që të dy këta i vuen në dukje sukseset e korruna në ket drejtim si dhe perspektivat per pune ma të suksesshme në t'ardhëshmen.

Mbas këtyne duel në tribunë pioneri 11 vjeçar Caush Ibishi nga Juniku, i cili ka pasë në kursin e tij 21 gra dhe ka mësue 14 prej tyne. „Unë e kamë pritë me padurim ket ditë — thotë pioneri — për me kallxue që edhe unë kamë dhanë dishka për zhdukjen e analfabetizmit". Pioneri Gjok Hajdari nga Bilakçori tha: «si une duhet me punue te gjithe pioneret e me dhane sa ma shum për popullin t'onë. Unë i kam pasë 18 gra në kursin t'im dhe i kam mësue 16».

Mbas këtyne e muer fjalen katundari 40 vjeçar Prenk Ndoci nga Dobrigjen, i cili tha: «para tre muejsh kam qenë qorr, por i falënderes pushtetit që po ka kujdes të madh dhe po na i hapë sytë. Unë kam shum qejf me mesue e do te mesoje edhe ma. Lirin e fitueme me shum gjak e mundë të madh duhet me e gëzue të gjithe se, qe besa, pa dije s'po muejka njeri me pa.» Mjaft karakteristike ishte dalja në tribunë e shoqes Ganxhe mikel Deja nga katun di Kushavec, e cila tha: «a po ndieni more shokë, unë i kam 49 vjetë, e boll mirë jam mësue për tre muej. Tash s'boj lazëm me ngajtë nder kojshi me i kendue letrat e djalit, i shkruej dhe i kendojë vetë Rrnoftë shoku Tito».

Përsa i përket përfundimeve të kesaj fushate duhet me vue në dukje se nga 7408 ndjekësa janë paraqitë në provime vetëm 5928, prej të cilëve kanë kalue dhe marrë diftesat 3970. Plani që asht parapa nga këshilli populluer i Krahines asht tejkalue, me gjith që nji pjesë e mirë nuk asht paraqitë në provime, nga disa të rij kanë shkue n'ushtri dhe disa te tjerë nder punët e ndryshme. Për ata që gjinden ne rreth do të formohen komisjone e do të provohen si shoket tjerë. Sigurisht të pakten 3/4 e tyne kanë me kalue.

Nga udhëqësat janë dallue për punën e tyne të mirë: Shefqet Rama, pioner nga Deçani që u ka mësue 10 gra, aq sa ka pasë në kurs, Sanije Zherka dhe Nafije Dobruna, nxanësë të shkollës normale, prej 60 ndjeksave kanë mësue 50 gra. Pioneri Zejnel Sadiku i ka mësue 17 gra prej 20; Isuf Sadiku nga Krelani prej 100 vetave i ka mësue 80 gra.

T. H.

PRISHTINE:

Para pak ditësh muren fund provimet në kurset analfabetike në rrethin e Prishtinës. Prej 3060 ndjeksave të kurseve që u-paraqiten në provime 2623 i kryen provimet me sukses. Nder këta 2143 janë shqiptarë e shqiptare.

Në qytetin e Prishtinës kanë mësue shkrim e këndim 382 serbë e shqiptarë. Në 6 kurse ende vazhdon puna dhe, se shpejti, do të fillojnë provimet edhe ndër ato.

PRIZREN:

Në provimet e kurseve analfabetike në rrethin e Prizrenit deri me 14 të k. m. janë paraqitë 3578 kursista. Këto provime i kryen me sukses 2387 vetë, prej të cilve 2198 janë shqiptarë e shqiptare.

Në kët rreth punojnë ende edhe 110 kurse.

Mbrenda në qytetin e Prizrenit janë paraqitë në provime 725 serbë e shqiptarë, me i krye ato 579 vetë, vetë, prej të cilve 545 janë shqiptarë e shqiptare.

GILAN:

Ne rrethin e Gilanit deri me 15 te k. m. jane paraqite ne provime 4731 ndjeksa te kurseve analfabetike. Provimin e kryen 3286 vete, prej te cileve 518 jane shqiptarë e shqiptare.

Pregaditjet per festen e Nji Majit

Pak ditë na ndajnë nga festa e përgjithshme popullore - Nji Maji. Të gjithë popujt t'onë do t'a festojnë ketë ditë pune ma me gëzim se çdo festë tjetër. Kjo festë e popullit puntor bjen bash në ditët kur mbarë njerzimi përparimtar i botës ban nji luftë të pa-pajtueshme kundra nxitsave të luftes, me imperjalizmin amerikan në krye, për paqë te qindrueshme e për demokraci popullore.

Për t'a festue sa ma mirë ketë ditë të madhe të popullit puntor duhet të bahen edhe pregatitjet e nevojshme. Për ketë qellim pranë Këshillit Krahinner të Frontit Populluer asht formue këshilli për festimin e Nji Majit. Në ketë këshill bajnë pjes përfaqësuesit e pushtetit populluer, të sindikatave,të Rinis popullore dhe të F.A.G-es.

Seksjoni socjalo - shendetsuer i Këshillit Krahinuer të Frontit populluer ka organizue në të gjitha vendet e Krahines s'onë "Javën e pastertis", e cila ka fillue me 23 të k.m. e që do të vazhdojë deri me 30 po të k.m.Si detyrë kryesore gjat kësaj jave shtrohen: lyemja me gelqere e shtepijave dhe instituteve, vizita e disa shtepijave për të cilat mendohet se duhet marrë edhe ndonji masë hygjenike, me dhanë udhëzime mbi menyren e jetesës, hygjenën etj. Vizita e shtepijave, dhanja e udhëzimeve, konferenca e tjera duhet të bahen nga ana e mjekeve, mësuesve etj. Për organizimin sa ma të mirë të kësaj pune duhet të përpiqen antarët e seksjoneve socjalo-shëndetsore.

Për të qenë pjesmarrja sa ma e gjanë gjatë kësaj jave, duhet t' angazhohen dhe aktivistat e seksjoneve shëndetsore të Kryqit të Kuq e, gjithashtu duhet të kerkohet ndihma e FAG-es dhe e organizates së Rinis.

Shka do te baje nji pjese e traktoristave, ne kohen prej mbarimit te mbjelljeve e deri ne fillimin e korrjeve

Para pak ditesh, ne stacjonin e maqinave e te traktorave te Prishtines, u-mbajt nji konference e gjane ku mueren pjese te gjithe drejtorat, sekretaret, krye-mekaniket, sekretaret e degve sindikale, udheheqsat e rinis dhe nga dy brigadiere te stacioneve te maqinave e te traktorave te Krahines s'one. Gjithashtu ne konference muer pjese edhe i deleguemi i Drejtoris qendrore te stacjoneve te maqinave dhe traktoreve te R. P. te Serbis ingjinjer Lluka Beleslin.

Me kete rast u-shqyrtue çashtja e perdorimit te fuqis puntore te stacjoneve te maqinave e te traktorave gjate sezones se „vdekun", d.m.th prej mbarimit te mbjelljeve prandverore e deri ne fillimin e korrjeve.

Tue e marre parasysh se industrija e jone asht tue shkue me hapa te mdhaja perpara dhe prodhimi industrijal asht tejkalue shumfish nga ay i paraluftes e se bujqesija e jone ka ngele mbrapa, shtrohet si detyre e shpejte ngritja e bujqesis ne shkallen e duhun dhe shtimi sa ma i madh i prodhimeve bujqesore ne sasi dhe ne cilesi. Ngritja e shpejte e ketyne prodhimeve asht nji nga detyret themeltare te Planit t'one pesvjeçar, prandaj sot para nesh paraqitet si e domosdoshme detyra qe, njikohesisht me luften per industrijalizimin e Vendit t'one, t'a ngrejme produktivitetin e punes edhe ne bujqesi.

Ne lidhje me kete, edhe para puntoris se stacjoneve te maqinave e te traktorave shtrohet detyra qe, gjate sezones se „vdekun", nji pjese e puntoreve qe nuk do t'angazhohen me pune te ndryshme ne stacjone, te hyjne ne pune dhe te japin kontributin e tyne neper ekonominat bujqesore. Kjo pjese e puntorve duhet t'organizohet ne nisina pune-kompani e brigada. Te gjithe keta puntorë do t'a kene te siguruem ushqimin, banesen dhe rrogen simbas rregullores per puntoret bujqesorë. Per keta do t'organizohen kurse të posaçme per ngritjen kulturale dhe aftesimin profesjonale te tyne. N'anen tjeter keta konsiderohen gjithnji si personel i stacjoneve te traktorave dhe nuk i shkepusin marredhanjet e punes me'to.

Kjo asht nji nga detyret e mdhaja qe shtrohen para gjithe personelit te stacjoneve te traktorave, prandaj duhet qe t'ia fillojne punes me seriozitetin ma te madh. Ne lidhje me keto, drejtorija dega sindikale dhe organizata e Rinis e stacioneve te traktorave duhet t'ia spjegojne puntoreve randesin e kesaj detyre e te vejne ne dukje kontributin e madh qe do te japin ne lamen e bujqesis, tue u-ba luftetarë te denje per realizimin e Planit pesvjeçar. Perveç kesaj asht detyre e veçante per udheheqsinat e stacjoneve qe te vijne ne kontakt me ekonominat bujqesore dhe t'ua njoftojne numrin e puntorve, ne menyre qe keto te kujdesohen per organizimin sa ma te mire t'ushqimit dhe te banimit.

Mbi disa keq—perdorime ne bllokun e banesave ne Prishtine

Fuqija puntore që po punon në ndertimin e blokut të banimit në Prishtinë asht vendos përkohësisht nepër shtëpijat e ndërtueme po të këtij bloku, mbassi sipërmarrja e ndertimeve nuk ka muej të ende me i sigurue atyne vendbanimin. Mirëpo, disa puntoreve të këtij blloku fu mungon ndërgjegja dhe nuk po kujdesohen aspak për pasunin e popullit. Shum dyer dhe dritore të reja kanë fillue të prishen. Kanë humbë çelsat dhe prishë lravat. Për ket arsye në disa dyer janë vue dryjë dhe janë shemtue me gozhda të ndryshme. Përveç kësaj nëpër n..ret e dhomave dhe nëpër drttare janë ngulë shum gozhda. Në nji ndertesë janë thye dy shkallë cimenti, sigurisht, nga se puntorët aty i shkur tojnë druet. Si shifet, s'asht çudi që të rrxohen edhe shkallet tjera. Përveç këtyne shpesh herë ka ndodhë që në vend të druve janë coptue dhe djegë kapakët e rij të dritareve, e lene ma për drrasat e ndryshme.

Po të shiqohet me vrejtje, t'a vret synin instalimi i dobet i gypave të nevojtoreve etj., të cilët ingjinjeri i ka vue shtrembet dhe jasht mureve. Për ket asht e nevojshme që të merren masa sa ma të shpejta mbassi po të vehet mall tari, sigurisht, dikur do të prishen dhe të bahen shpenzime të tjera krejtë pavend.

Për t'ua pre hovin këtyne keq përdorimeve duhet që sipërmarrja e ndertimeve të marrë masat e nevojshme. Asht mirë të caktohet nga nji përgjegjës për çdo grup puntorësh, i cili të kujdesohet për ruejtjen e pasunis së popullit, e n'anën tjeter, degët sindikale nëpërmjet konferencave t'u spjegojnë puntorëve inkoshjentat se nji qëndrim i tillë ndaj pasunis së popullit asht i damshëm dhe i palejueshëm. N'anën tjetër, puntorëve duhet t'u ngrihet ndërgjegja e nevojës së kursimit dhe e ruejtjes së materjalit, në mënyrë që të mos pengohet kryemji e planit me sukses.

F. Pruthi

PRISTINE:

Neper deget sindikale te Prishtines po mbahen mbledhjet vjetore. Deri tash keto mbledhjesh jane mbajte per deget sindikale te keshillit popullor te qytetit, te prokuroris publike Krahinore, te gjyqit te qarkut dhe te prokuroris se rrethit. Ne keto mbledhje u bajten votimet per funksjonaret sindikaliste nder deget sindikale, me vota te mshehta. Ne keshillat drejtuese u-zgjodhen anetaret ma te mire e ma aktive te sindikatit, te cilet dallohen me punen e tyne si mbrenda ashtu dhe jashte deges sindikale.

Mbrenda kesaj muejit do te mbahen mbledhjet vjetore edhe neper deget tjera sindikale. Nder te gjithe anetaret e sindikatit dallohet nji interesim i madh, mbassi votimet bahen ne menyren ma demokratike.

LAJME NGA BOTA E JASHTME

Perfundimet e votimevet n'Itali

Simbas lajmeve të korespondentit të «Tanjugut», nga të gjitha anët e Italis mbrrijnë lajme mbi mashtrimet e paturpshme dhe mbi falsifikimevet brutale masovike të rezultateve të votimeve që ban Partija kristijan—demokrate. Veç kësaj janë ba provokime të mdha nga ana e demokristjanve.

Në vendin Anjone, krahinë e Kampanjës asht sulmue brutalisht për faqësuesi i listes së Frontit demokratik dhe asht plagose randë, sepse ka kerkue të vertetohet identiteti i nji votuesit të dyshimt.

Partija Kristijan - demokrate në shumicen e vendeve t'Italis, me anë të priftënve e aktivistave demokristijanë ka shpërnda raporte të rrejshme mjeksore për persona pleq se si gjoja nuk janë t'aftë me votue dhe, në vend të tyne kanë votue demokristijanet. Nëpër vendet e votimit nji ushtri e tanë priftnish e kandidatesh demokristijane kan ble me pare vota. P. sh. në Provincen Orogji çdo votë në vend—votim e kanë ble me nga 5.000 lireta. Në Napoli priftnit kanë organizue nji institut elektoral ku i kanë shpërnda popullit fleta të rrejshme votimesh.

Në votime parlamentare për partin demokristijane kanë votue edhe nënshtesasit e huej. Në nji vend votimi në Napoli asht kapë nji anglez i quejtun Karlo Henrih Devis i cili deshti me votue për mburojen e kryqzates. Të huej të ketillë policija e Italis ua ka dhanë lejen e banimit, e fletët e votimit institutet e Vatikanit.

Simbas lajmeve të fundit rezultatet definitive te zgjedhjeve janë këto:

Fronti popullor demokratik: 8.025.910 vota (30, 7%)

Partija demokristjane: 12.751. 841 (48,7%)

Partija e socjalistave të djathtë të Saragatit: 1.860.528 (7,1%)

Blloku i kvalunkvistave dhe liberalve: 1.001. 156 (3,8%)

Partija monarko — fashiste: 729.987 (2.8%)

Partija republikane: 650.413 (2,5%)

Levizja sociale italjane: 525. 408 (2%)

Partit tjera: 618. 644 (2,4%)

Për senatin kanë votue, simbas shenimeve jo të plota, gjithësejtë 13,114.766 veta.

Prej këtyne Fronti demokratik ka fitue 4.658.463 ase 35,5%. Partija kristjan—demokrate-6,254.572 ase 47,6%. Partija e Saragatit dhe republikanët se bashku-1.268. 707 ase 9,6% Bloku nacjonal-610. 942 ase 4,6% dhe të gjitha partinat tjera se bashku—322.000 ase 2,7%.

Organi i Partis Komuniste t'Italis, fletorja «Unita», tue komentue resultatet e votimeve për senatin, akoma je të plota, konstaton se Fronti demokratik popullor na çfaqet në të gjitht Krahinat e Italis si formacjon i fuqishem politik, i cili bashkon rreth programit të tij turmat e gjana popullore dhe i vetmi asht në gjendje me u a dhanë rrugën fuqive reakcjonare e konservative të vendit, të mbledhuna rreth partis klerikale-amerikane të demokracis kristjane.

Plani i reakcjonit, që ka pase për qellim me e izolue Frontin demokratik prej turmave të gjana popullore, deshtoi. Në Emilja, Toskana, Liguria, Piemonte etj. Fronti demokratik shenoi sukcese të mdhaja. N'Italin jugore asht shprehe kjartas përparimi shum i madh i demokracis. Në Romë e në Lombardia Fronti luftoi denjësisht kundra bllokut të forcave klero-fashiste, të bashkueme rreth «mburojës së kryqëzatës». Kjo asht fitorja e parë e madhe e fuqive popullore. Fitorja e dytë e popullit pasqyrohet në dështimin e plotë të planit të provokimeve, të fushatës së terrorit dhe turbullimeve, të përpjekjeve me e hedhë Italin në luften civile. Provokimet luftarake dhe mashtrimet që janë cenim i demokracis e Iris, deshmojnë në mënyrë të pamohueshme se grupet reakcjonare përdorin çdo mjet si e si t'a ndalojnë perparimin e popullit. Falsifikimet masovike ia vuen dunkën e turpshme mbarë fushatës së shpifjeve e provokimeve vulgare kundra formacioneve të demokracis italjane.

«Por, — perfundoi fletarja «Unita» — kundra qejfjeve, rrenave e frigsimeve, kundruell mbjelljes së panikut, mashtrimeve të turpshme elektorale e provokimeve, demokracija italjane po hecë perpara, po forcohet ne mbarë vendin dhe po çon flamurin ngadhnjimtar në të gjitha provincat e Italisë».

GREQI:

Simbas lajmeve të radjo—stacjonit të Greqis së lirë, njësinat e Armatës Demokratike kanë krye nji sulm kundra monarko—fashistave në qytetet Ehonia, e Nipsou, krahina e Ksantos.

Në ditet e fundit asht forcue shum aktiviteti i njësive demokratike n'Ishullin Kreta, sidomos në qarqet Kaneja e Heraklija. Fletorja «Katimerini» shkruen se në këto dy qarqe janë shpernda me mija afishe dhe biltene të radjo—stacjonit të Greqis së lirë dhe gazeta ilegale demokratike.

CEKOSLLOVAKI

Delegacjoni i Bullgaris, me Georgi Dimitrovin në krye, ka arritë në Pragë ku do të nenshkruhet pakti mbi miqsin, bashkëpunimin dhe ndihmen reciproke në mes të Cekosllovakis dhe të Republikes Popullore të Bullgaris.

Në lidhje me këte shtypi demokratik i Pragës ndër të tjera shkruen se Bullgarija demokratike popullore dhe fitorja e plotë e demokracis popullore ke na janë dishmi se pakti mbi aleancen do të jetë shprehja e plotë e bashkimit të sllavëve qe janë socjalista e demokratë të singertë. Fletorja «Pravo Lidu» shkruen:

«Përparu, Cekosllovakija mbështetej në prendim dhe në te ashtu quejtunen Antantë të vogel. Ne castet vendimtare kemi mbetë të vetmuem. Vetëm Bashkimi Sovjetik ka qendrue me ne, e armatat e tija na kanë çlirue. Sot situata asht krejtë tjeter. Me paktet me BRSS, Jugosllavin, Polonin e tash me Bullgarin, sigurojmë ku fijt t'onë bashkë me popujt e sinqertë e të ndershem.»

TRIESTE

Populsija sllovene e Gorices gadi qind për qind ka dalë në votime për senatin dhe parlamentin italjan. Për t'a pakue përqindjen e votave për Frontin demokratik popullor, pushteti ka dergue në të gjitha katundet sllovene shum financjerë, karabinjerë e policë për të votue atje. Vetem në katundin Stadrea kanë votue ma se 500 ushtarë nga Gorica.

Me gjithë ate, Fronti demokratik popullor ka fitue në këto krahina 75%-me të gjitha votave.

SH. B. A.

Asoshiete'-pres lajmëron se Këshilli Kombëtar për zgjedhjen e Valesit per Kryetar te SH.B.A pregatiti nji të kremte ku muer pjesë nji numër i madh njerzish të Partis së tretë. Në ket kremtj Valas deklaroi se te gjithe ata qe perkrahin politikën e jashtme te partis Demokratine e Republikane „me qellim ese kundra vullnetit te tyne, luftojne, per robnimin e botes". Valas mandej deklaroi se Amerika asht tue u-transformue me shpejtesi te madhe ne nji shtet policor.

TRIESTE:

Simbas lajmeve të korespodentit të "Tanjugut" policija italjane e Gorices i pat arrestue redaktoret e fletores triestine "Il lavoratore", orgeni i partis komuniste të teritorit të lirë të Triestit, të cilët ktheheshin nga rruga nëpër krahinën Venecjane. Policija u-detyrue me i lirue nga protestat energjike të tyne.

FRANCE:

Në bazë të shenimeve zyrtare numri i të papunve në France asht shtue në 6 javëte fundit të këti viti ma teper se 30%.

Gjenerali Degol në fjalimin e tij që mbjti me 19 prill në Marsej, ku u-mbajt miting i pregatitun i levizjes së tij, prap kerkoi hekjen e regjimit parllamentar të partive dhe krijimin e unjonit t'Europes perendimore.

SH. B. A.

Në partin demokratike të Shteteve të Bashkueme t'Amerikes vazhdon lufta ndërmjet njerëzve që duen kandidimin e Ajzenhauerit për kryetar republike dhe presidentit Turuman. kerkon të bahet prap president, ndersa gazetat amerikane thonë se funkcjonerët politikë të partis demokratike kanë hartue planin me të cilin duhet te ndalohet kandidatura e Trumanit e te perkrahet kandidatura e Ajzenhauerit. Simbas fjalëve te korespodentave, prijsat e Partis demokratike shpresojne se para kongrasit te partis, Trumani do të detyrohet me terhjekë kandidaturen e tij sepse do të bindet se kishte me pësue disfatë në votimet për presidentin e SH. B. A.

Botim i Këshillit Krahinor të Frontit popullor; Shtypshkroja Krahinore «PROGRES»
Pajtimet në fletore i pranon: Administrata dhe ekspedicioni. Numri i çeku